

- Salam, ay oğlum, necəsən? Özünü necə hiss edirsən?

-Salam, anacan. Yaxşıyam, narahat olma.

-Anan qurban, deyir oralarda vəziyyət pisdir ey, ermənilər atırlar. Yaxşı olduğunu düz deyirsən, yoxsa, burada nıgaranlıqdan qovrulub-yanım mən?

-Heç elə şeymi olar ana? Mən heç sənə yalan deyərəmmi? Yaxşıyam, sən narahat olma. İndi gecdir. Səhər yenə atsalar o dıgaların cavabını layiqincə verəcəyik. Kül edəcəyik onların bütün qəragahlarını. İndi telefonu bacıma ver, ona sözüm var.

-Hə, Nazim. Eşidirəm.

-Bacı, nəbadə anama deyəsən ha, 11 şəhid vermişik. Desən məndən çox nıgaran qalar. Bircə demə ki televizordan eşidib.

-Yox, Nazim. Televizoru açmamışıq. Axı, Ağstafadan şəhidimiz var. Bilirsən də, adətdir bizdə, belə hallarda televizoru açmırıq. Orada bizdən narahat qalma, fikrini dağıtma, düşməne qarşı amansız ol, şəhidlərimizin qisasını o yolunu azmışlardan alın. Yaxşımi?

-Xatircəm ol, bacı. Siz də narahat qalmayın. Onda rahat döyüşərəm, düşmənin nəfəsini kəsib geri qayıdaram, şübhəniz olmasın!

Bu, bir uşaq təxəyyülünün məhsulu olan zəng idi... Şəhid Nazim İsmayılovun son zəngi...

Onun xəbəri şəhid olması xəbərini eşidəndə heç inana bilmirdim. Çünki, əvvəlki gün 11 nəfər vətən mücahidinin şəhid olması xəbəri məni sarsıtmışdı, bunun ardınca yenə də bir evdən gələn ana fəryadı... Yenəmi bir ev də viranə qaldı ana fəryadı ilə? Yenəmi bir ana fəryadı? Yenəmi? Axı... Niyə belə olur axı? Niyə bunu Azərbaycan qadınımına rəva bilirlər? Yox... Azərbaycan qadını yad,

Şəhid Nazim İsmayılovun dəfnindən görüntü

həm də ana babamın adını daşıyır... Saleh yanvarda əsgərliyə getdi. Dayım həmin ilin iyununda vəfat etdi. Salehin dayımın dəfndə iştirak etmək imkanı da olmadı, ilində də ola bilmədi. Dayımın vəfatının il-dönümündən bir ay keçməmiş isə Tovuz istiqamətində erməni təxribatı başladı...

Salehin xidmət etdiyi artilleriya bölüyünün komandiri polkovnik İlqar Mirzəyev də şəhid olmuşdu... özü də generalı Polad Həşimovla birlikdə... İnanırsınız, o xəbəri eşidən kimi hansı hissələri yaşadığımızı bilmədik... Həyəcandan tər bizi bürümüşdü. Bilmirdik nə edək, necə edək. Mən anamı sakitləşdirməyə çalışdım, lakin özüm sakitləşə bilmirdim. Bu təkcə Salehə görə deyildi, bu şəhid olmuş Azərbaycan övladlarına görə idi.

Son aldığımız məlumatlara görə Saleh sağdır, Allah Mütalib dayımın ruhunun dualarını eşidib, tək elə digər vətən oğullarına görə də eşidəydi, onlar da şəhid olmayaydı. Ancaq hər kəsin bir tale payı var və hər kəs öz qismətini, taleyini yaşayır.

Çox təəssüf edirəm ki, Tovuz bölgəsindəki sonuncu şəhidimizin hansı kənddə şəhidlik zirvəsinə ucaldığını bilmirdim. Amma, Dondar Quşçuda olduğunu desəydim, anam yenə də çox narahat olacaqdı. Ona görə də, Ağdam kəndində olduğunu dedim. Anam isə dedi: - Nə fərqi var... Ağdam kəndində olub, Dondar Quşçuda olub, Vahidliyə olub... Yenədə anası fəryad edir, Azərbaycan fəryad edir şəhid övladı üçün...

Sonra gizlətməyə çalışdım:

-Anacan, haradan bilirsən, belə, dezinformasiyaçılar yenə də hərəketə keçib? Həm də nə bilirsən, sadəcə, sosial şəbəkələrdə yazılıb. Əsas Müdafiə Nazirliyinin məlu-

"Geri qayıdaram, şübhən olmasın"

yağı yanında fəryad etməyən, baş əyməyən Türk qadınıdır, anadır...

Qardaş Türkiyə Respublikasının TRT 1 kanalında düz 5 il mövsüm fasilələri ilə yayımlanan "Diriliş: Ərtoğrul" serialının son mövsümündə Ərtoğrul bəyin qardaşı Gündoğdu bəyin arvadı Səlcən xatun da oğlundan nıgaran qalır... Axı, onun oğlu neçə illər davam edən arzudan sonra doğulmuşdu. Səlcən xatun ona görə olmazın əzablar çəkmiş, necə deyərlər gözü ilə od götürmüşdü. Oğlunu asanlıqla əldə etməmişdi. Oğlu barədə ağındakı pis düşüncələri silmək istəyirdi.

Lakin, dünya... bəxt... tale... Günün günorta çağı düşən şəhid atəşi Səlcənin evini yıxır. Halını pis eləyir. O, dözmür. Ağlaya-ağlaya ötən günləri yadına salır... Dizinə döyə-döyə göz yaşını və saçlarını oğlunun nəşi üzərinə səpdir. Oğlu yolunda süpürgə etdiyi saçlarını və okeanı belə daşdıracaq göz yaşlarını...

O vaxta qədər ki... Dəfnin olduğu yerdə özünü Bəybolat bəy kimi təqdim edən və Səlcən xatunun oğlu Süleymanın da qatili olan "Albastı" adlı monqol əlaltısı gəlir. Onda Səlcən xatun hər şeydən duyqu düşürmüş kimi göz yaşlarını gizlədir. Və intiqam istəyən baxışları ilə Albastıya baxır... Oğlunun gözünə, dilinə və özünün ürəyinə dağ çəkmiş Albastıya...

Eyni intiqam baxışları ilə çox ana baxdı ermənilərin üzünə... Hətta, analar baxmadı, uşaqlar da baxdı... İnanın, şəhid Elşad Məmmədovun 7 aylıq körpəsinin baxışlarından Qarabağın xəritəsini görürdüm. Mən o baxışla onun böyüyəcəyini, əsgər olacağını və yanındakı əsgərləri ilə Qarabağın xəritəsinə baxacağını, bütöv Azərbaycanı görürdüm... Və bunu deyəcəyini bildirdim: "Ya Qarabağ Ya Ölüm! Başqa yolu yox artıq!"

Tovuz ətrafında düşmən təxribatı zamanı şəhid olanlar barədə eşidəndə gecə ağıma bu misralar gəldi:

Mənim könlüm ağlayar ağlayanla birlikdə,

Qarabağda qaralar bağlayanla birlikdə...

Tovuzumda qaralar bağlayanla birlikdə...

Vətənimdə qaralar bağlayanla birlikdə...

İnanın, Nazim İsmayılovun şəhid olma xəbərini ağımdan qaçırdaraq anama dedim... Anam çox pis oldu... Çünki, onun rəhmətlik qardaşı dayım Mütalib Həsənovun oğlu Saleh də Tovuzda xidmətdə idi... Özü də Dondar Quşçuda artilleriya bölüyündə... Əsgərlikdən qayıtmağına çox az qalmışdı. Hər gün onunla əlaqə yaradırdıq və çox narahat olurduq. İndiki vaxtda hər bir şəhid, hər bir yaralı xəbəri bizim ürəyimizdə qasırğa kimi dolurdu. "Allah dayımın ruhunun dualarını eşitsin!" deyirdim. Çünki, Saleh

matı təsdiqləməsidir. Hələ ki, təsdiqləməyib, İnşəAllah təsdiqləməz.

-İnşaallah!...

Anamın ürəyi az da olsa, sakitləşdi, qardaşı ölü və digər Azərbaycan oğulları üçün... O da var idi ki, general Polad Həşimovun şəhadətə qovuşma xəbərini də sosial şəbəkələrdən eşitməmişdik. Nə bilim... Və bir neçə saat sonra... Həmin xəbər təsdiqləndi. Əlim-ayağım yerdən üzüldü. Bu xəbər beynimdə yeni bir sözü də təkrarlatdı: "Nazim İsmayılov... Kədərimiz... Vüqarımız... Qürur yerimiz..."

Bu döyüşlərdə Ağstafa 3 şəhid verdi!... Hər Ağstafalının, hər bir azərbaycanlının qürurudur. Ağstafa 2020-ci ilin "Şəhidlər şəhəri" oldu! Ağstafanın kədəri çoxdur, qüruru isə kədərindən də çoxdur və çox olmalıdır!

Şəhid Namiq Əhmədovun doğulduğu Qazağın və bütün Azərbaycanın fəxri olan Səməd Vurğunun gözəl bir misrasını yazmaq yerinə düşər:

Ölüm sevinməsin qoy... ömrünü verməz bada,

El qədrini canından daha əziz bilənlər,

Şirin bir xatirətək qalacaqdır dünyada,

Sevərək yaşayanlar... Sevilərək ölənlər...

Şairin şeirinə düzəliş kimi qəbul edilməsin. Məncə "Sevilərək ölənlər" yox, "Vətəninə sevərək, Vətəni tərəfindən sevilərək şəhidlik zirvəsinə ucalanlar"...

Həqiqətən də, Şəhidlik əbədiyaşarılıqdır, ölüm deyil.

Bu bəndin ilk misrası beynimdə əks-sədasını verdi. Ölüm sevinməsin qoy... Ölüm sevinməməlidir. Şəhid sevinməlidir!

Mənim əbədi sirdaşım və yoldaşım olan Şəhidlərə Səməd Vurğunun həmin "Ölüm sevinməsin qoy..." şeirinin misralarını həsr edir və bu yazını tamamlayıram:

"Mən bu kiçik şeirimi yazıram göz yaşıyla,
Çünki vidalaşıram öz ürək sirdaşımla..."

Sevindik NƏSİBOĞLU
20.07.2020